

2024 AIPPI (Uluslararası Fikri Mülkiyet Hakları Koruma Derneği)
Dünya Kongresi– Hangzhou
Kabul Edilen Karar
22 Ekim 2024

Yönerge

2024 – Çalışma Konusu – Genel

Fikri Mülkiyet (“FM”) Haklarının İhlal Edildiğine Dair Haksız İddialar

---

Genel Bilgi:

- 1) Bu Yönerge, özellikle (a) haksız FM ihlali iddialarını oluşturan faaliyetlerin türü ve (b) bu tür haksız FM ihlali iddialarında bulunmanın sonuçları dahil olmak üzere, haksız FM ihlali iddialarıyla ilgilidir.
- 2) Bu Yönergede, “haksız FM ihlali iddiaları”, FM sahibinin hakkının meşru kullanımının sınırlarını aşan ihlal iddialarını ifade etmektedir.
- 3) FM ihlallerinin sınırları aşan niteliği ve FM ihlali iddialarının sınırları aşan etkileri göz önüne alındığında, haksız FM ihlali iddiaları konusunda uyumlu bir sistemin oluşturulması arzu edilmektedir. Böyle bir sistem, bu tür iddiaların meşruluğunun değerlendirilmesinde tutarlılık, kesinlik ve öngörülebilirlik sağlayarak hem FM hak sahiplerine hem de FM ihlali iddialarına maruz kalan taraflara fayda sağlayacaktır.
- 4) Bu Yönerge, rekabet veya anti-tröst (*anti-trust*) hukukunun, FM ihlali iddialarıyla etkileşimini ve bir FM hakkının kullanımının, rekabete aykırı olması nedeniyle engellenip engellenemeyeceğini ele almamaktadır. Bu Yönerge, genel iyi ticari uygulamalar, pazarlama hukuku, zorunlu lisanslama ve FM tescil sisteminin kendisinin kötüye kullanımı (mesela potansiyel olarak kötüye kullanılabilir faydalı model ve ticari marka tescilleri ile tekrarlayan bölünmüş patent başvuruları) ile ilgili konuları da ele almamaktadır.
- 5) AIPPI Ulusal ve Bölgesel Gruplarından ve Bağımsız Üyelerinden, bu Yönergeye ilişkin ulusal ve bölgesel yasalarla ilgili ayrıntılı bilgi ve analizler sunan 37 adet Rapor alınmıştır. Bu Raporlar, AIPPI Genel Raportör Ekibi tarafından incelendikten sonra bir Özet Rapor haline getirilmiştir (Özet Rapora şu bağlantı üzerinden erişilebilir: www.aippi.org).

- 6) Bu Yönergenin konusu, 2024'de Hangzhou'da yapılan AIPPI Dünya Kongresinde özel bir Çalışma Komitesi bünyesinde ve yine bir tam katılımlı Genel Oturumda daha detaylı olarak görüşülmüş ve akabinde AIPPI Yürütme Komitesi tarafından mevcut Yönerge benimsenmiştir.

AIPPI aşağıdaki kararları almıştır:

- 1) FM ihlaline ilişkin haksız iddialara dair yasalar, ilgili taraflar için yargı bölgeleri genelinde açık ve tutarlı bir çerçeve sağlamak amacıyla uyumlu hale getirilmelidir.
- 2) Bir FM ihlali iddiasının haksız olup olmadığının belirlenmesi, nesnel ve öznel ölçütlerin bir kombinasyonunu değerlendiren, vakıalara duyarlı bir yaklaşım şeklinde olmalıdır. Dikkate alınması gereken faktörler, sayılacaklarla sınırlı olmamak üzere, şunlardır:
  - a. iddianın makul bir temele dayanıp dayanmadığı (yani iddiayı ortaya atan tarafın konumundaki makul bir kişinin, bir ihlal söz konusu olduğu görüşünde olup olmayacağı);
  - b. iddiayı ortaya atan tarafın niyeti; özellikle de iddianın bir art niyetle veya kötü niyetle ileri sürülüp sürülmediği; ve
  - c. iddiayı ortaya atan tarafın bilgisi; özellikle de söz konusu tarafın (i) geçerliliği ortadan kaldıran durumlar veya (ii) ihlalin gerçekleşmemesine yol açacak durumlar hakkında bilgisi olup olmadığı.
- 3) Bir FM ihlali iddiasının daha sonra geçersizlik veya ihlalin söz konusu olmaması nedeniyle hatalı olduğunun kanıtlanması, tek başına, söz konusu iddianın haksız olduğuna dair kesin bir tespite yol açmaz. Ancak, en azından aşağıdakiler, FM ihlaline ilişkin haksız iddialar olarak değerlendirilmelidir:
  - a. Geçerliliği ortadan kaldıran durumlar hakkında fiili bilgiye sahip olunmasına rağmen FM ihlali iddiasında bulunulması;
  - b. İhlalin söz konusu olmamasına yol açan durumlar hakkında fiili bilgiye sahip olunmasına rağmen FM ihlali iddiasında bulunulması;
  - c. FM hakkının gerçekte var olmadığı bir durumda FM ihlali iddiasında bulunulması; ve
  - d. İddia edilen FM hakkının süresinin sona ermesi halinde, ileri sürülen diğer bir ihlale karşı bir ihtiyati tedbir alınması amacıyla FM ihlali iddiasında bulunulması.
- 4) Bir FM ihlali iddiasının daha sonra (örneğin, esasa ilişkin bir kararla) uygun bir gerekçeye dayandığının kanıtlanması, kendi başına, FM ihlali iddiasının haklı olduğuna dair kesin bir tespite yol açmaz.
- 5) Aşağıdakiler, bir FM ihlali iddiasının haksız olduğuna dair kesin bir tespite yol açmamalıdır:
  - a. İddiayı ortaya atan tarafın, ihlal iddiasının başarılı olma ihtimalinin düşük olduğunu bilmesi durumunda veya bilmiş olması gerekmesine rağmen, FM ihlali iddiasında bulunulması;
  - b. FM hakkının verilmesinden önce; ilgili iletişimlerin FM hakkının verilmiş olduğunu ileri sürmemesi kaydıyla, FM ihlali iddiasında bulunulması; ve
  - c. sulh görüşmeleri veya diğer uyuşmazlık çözüm süreçleri devam ederken FM ihlali iddiasında bulunulması.
- 6) FM ihlali iddiasının yöneltildiği kişi tarafından makul bir şekilde ihlale dair yasal işlem tehdidi olarak anlaşılabilen her türlü iletişim, ister açık ister zımni bir tehdit olsun, 3), 4) ve 5) numaralı paragraflara tabi olmak üzere, bir haksız FM ihlali iddiası oluşturabilir. Ancak, sadece bir FM

hakkının varlığına dair bildirimde bulunulması, ihlale dair bir yasal işlem tehdidi oluşturuyor kabul edilmemelidir.

- 7) Ulusal veya bölgesel yasalar, tarafların haksız FM ihlali iddiaları nedeniyle olası bir sorumluluk altına girme endişesi duymadan iletişim kurabilmelerini sağlamak için, bir ihlale ilişkin yasal işlemler tehdidinin neleri kapsadığı ve neleri kapsamadığı konusunda daha fazla netlik sunmaya çalışmalıdır.
- 8) Bir FM ihlali iddiasında bulunan herhangi bir taraf; söz konusu taraf gerek gerçek FM hakkı sahibi gerekse başka bir taraf (örneğin münhasır olmayan lisans sahibi, münhasır lisans sahibi, grup şirketi ve/veya diğer bir üçüncü kişi) olsun, iddianın haksız bulunması halinde sorumlu olacaktır. Mesleki sıfatlarıyla hareket eden ve geçerli mesleki davranış kurallarına uygun olarak, müvekkili adına hareket eden avukatlar, hukuk müşavirleri ve diğer FM uzmanları veya hukukçular, haksız FM ihlali iddialarında bulunmaları nedeniyle kişisel olarak sorumlu tutulamazlar.
- 9) Bir haksız FM ihlali iddiasıyla ilgili tazminat talebine dair yasal işlemler, FM ihlali iddiasının yöneltildiği tarafça ve/veya menfaatleri iddiadan etkilenen veya etkilenmiş olabilecek herhangi bir diğer tarafça başlatılabilir.
- 10) Bir FM hakkının ihlal edildiğine dair bir iddianın haksız olduğu tespit edildiğinde, haksız iddiayı ortaya atan tarafa karşı, mevcut olması durumunda, aşağıdaki çözüm yollarından bir veya birkaçına başvurulabilmelidir:
  - a. FM ihlali iddiasının haksız olduğuna dair bir tespit kararı;
  - b. İhtiyati tedbir;
  - c. Tazminat;
  - d. Para cezaları;
  - e. Cezalandırıcı tazminat;
  - f. Kararın yayımlanması;
  - g. Düzeltme işleminin yayımlanması;
  - h. İddianın ortadan kaldırılması; ve/veya
  - i. Mahkeme masraflarının ve yasal masrafların geri ödenmesi.
- 11) Haksız FM ihlali iddialarının söz konusu olduğu durumlarda ispat yükü, iddianın haksız olduğunu ileri süren tarafa aittir.